

**Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради**

**Відділення музичного мистецтва та фізичної культури
Циклова комісія суспільних та художньо-мистецьких дисциплін**

Інструктивно-методичні матеріали

ОСНОВИ ЛІДЕРСТВА

освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

предметна спеціалізація 014.11 Середня освіта ((Фізична культура)

**РОЗРОБНИЦЯ: Голя Галина Миколаївна, викладачка циклової
комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін**

Луцьк 2024

УДК 316.46 (072) (477.82)

Г 63

Основи лідерства : інструктивно-методичні матеріали / уклад.
Галина Голя. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М, 2024., 90 с.

Рецензенти:

Оксана Петренко – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Ірина Ковальчук – кандидат філософських наук, начальник навчально-методичного відділу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Розглянуто на засіданні циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін (Протокол № 6 від 19.04.2024)

Схвалено до друку методичною радою Луцького педагогічного фахового коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (Протокол № 9 від 22.04.2024)

У інструктивно-методичних матеріалах систематизовано та викладено основні інструктивно-методичні матеріали освітнього компонента «Основи лідерства». Зокрема акцентовано увагу на меті та завданнях освітнього компонента, визначено перелік компетентностей, яких має набути студент за результатами вивчення. Пропонуються практичні заняття, вирішення кейсів, ситуативних задач, завдання для самостійної роботи, перелік контролюючих питань та тестових завдань, критерії оцінювання, список рекомендованої літератури.

Посібник рекомендовано для студентів, викладачів, коучів та усіх, хто цікавиться питаннями лідерства та командотворення.

© Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2024 рік

ЗМІСТ

Вступ	4
Практична робота 1. Лідерство та управління (менеджмент): спільні та відмінні ознаки	6
Практична робота 2. Дослідження лідерства крізь призму теорій та концепцій	16
Практична робота 3. Шість стилів лідерства Гоулмана	21
Практична робота 4. Створення особистого бренду лідера	26
Практична робота 5. <i>Вирішення кейсів</i> «Рецепт харизматичного лідерства»	32
Практична робота 6. <i>Творчий проєкт</i> «Мій ідеал лідера ХХІ століття»	37
Практична робота 7. Чому серед лідерів так мало жінок? <i>(на основі відеоматеріалу TedTalk Шеріл Сендберг)</i>	41
Практична робота 8. <i>Рольова гра</i> «Комунікації в команді. Правила командної роботи. Розподіл ролей в команді. Принципи роботи в команді».	44
Практична робота 9. Професійно важливі якості керівника команди у різних сферах	49
Практична робота 10. Ефективне командотворення	52
Практична робота 11. Ситуації суперництва і співпраці в команді	55
Практична робота 12. <i>Вирішення кейсів</i> «Формування корпоративної культури»	69
Методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Онлайн-курс «Сучасні виклики лідерства»	72
Методичні рекомендації та завдання модульних контрольних робіт	73

ВСТУП

Сьогодні, в умовах ХХІ століття, одним з ключових чинників, від яких залежить успішність діяльності організацій, визнається лідерство. Саме на розвиток лідерства сьогодні спрямовуються зусилля у багатьох країнах світу, як розвинених, так і тих, що прагнуть посилити свою конкурентоспроможність на міжнародній арені.

Лідерство є відповіддю на сучасний ритм життя, постійні динамічні зміни в усіх сферах, зокрема, зростання конкуренції та глобалізацію, міжнародну економічну інтеграцію, зростання ринку у країнах, що розвиваються, більшу дерегуляцію та приватизацію; технологічні зміни (швидшу та кращу комунікацію, більше інформаційних мереж об'єднують більшу кількість людей у світі). Устремління бути першим заклала в людині природа. Проте

одні наполегливо йдуть вперед, досягаючи успіхів, а інші відсиджуються у теплому місці, заздрячи чужим перемогам. Напевно, кожен мріє стати лідером, але кожному також відомо, що стати ним не так просто. Важливим ключем до успіху лідера є саморозвиток.

Згідно з новими концептуальними засадами освітньої реформи, вчителі стають «лідерами», які можуть наставляти, мають бути успішними експертами, які вирішують багато проблем, пов'язаних із якістю викладання, обсягом завдань, комунікаціями з учнями та із керівництвом закладу освіти, вони мають стати «агентами змін». Випускники закладів освіти мають володіти не тільки професійними знаннями, але мати певні лідерські якості, завдяки яким вони успішно будуть реалізовувати свій багаж знань, умінь та навички у практичній діяльності та об'єднувати навколо себе людей для досягнення поставленої мети і створити сприятливі умови для подальшого розвитку. У сучасних умовах майбутньому фахівцеві, щоб успішно інтегруватися в соціальне середовище, бути лідером у житті, вдало працювати, потрібні особистісні лідерські якості.

Провідна роль у розвитку лідерського потенціалу, формуванні нового мислення, комунікативної культури, здатності до взаємодії та командотворення належить теоретико-практичним дисциплінам, зокрема освітньому компоненту «Основи лідерства».

Вивчення освітнього компонента дає можливість студенту:

- визначати ефективний стиль лідерства в організації на основі аналізу ситуативних чинників;

- обирати ефективні методи та прийоми управлінського впливу;
- формувати власний імідж шляхом цілеспрямованого використання мовної культури, культури зовнішності, невербальних засобів, аксесуарів;
- ідентифікувати й обґрунтувати план розвитку свого стилю керування командою;
- здійснювати оцінку ділових партнерів;
- формувати та підтримувати довіру бізнес-партнерів;
- вести дискусію й управляти аудиторією, уникати логічних помилок у суперечці й дискусії;
- здійснювати ділові переговори з урахуванням особливостей комунікаційної ситуації, етичних вимог та психологічних закономірностей переговорного процесу.

Навчально-методичний посібник за своєю структурою та змістом має значну теоретичну та практичну цінність. В посібнику у логічній послідовності розкрито одинадцять основних тем, кожна із яких висвітлює особливості формування лідерського потенціалу на навичок командотворення. Теми об'єднанні у два структуровані змістові модулі. Навчально-методичний посібник містить розроблені практичні роботи, які дають змогу студентам застосовувати отримані теоретичні знання під час виконання практичних завдань. Розроблений алгоритм виконання самостійної роботи студентами у вигляді проходження онлайн-курсу на освітній платформі.

Посібник «Основи лідерства» містить добірку змістових тестових завдань, тренінгових методик, контролюючих залікових питань, що дає змогу студентам успішно формувати особисті лідерські якості та вчитися практично застосовувати їх у майбутній професії.